

Rauman normaalikoulun opetussuunnitelma 2016

Kotitalous vuosiluokka 7

Rauman normaalikoulun opetussuunnitelma Kotitalous vuosiluokka 7 3vvt

**Rauman normaalikoulun kotitalouden opetuksen pohjana ovat perusopetuksen
opetussuunnitelman perusteiden kotitalouden opetuksen perusteet**

**Rauman normaalikoulun opetussuunnitelma
2014 opetussuunnitelman perusteiden mukaan (1.8.2016)**

Käytännön toimintataidot

Opetuksen tavoitteet (T1-T5)	Opetuksen sisällöt (S1-S3)	Arvioinnin kohteet oppiaineessa	Päätösarvioinnin kriteerit arvosanoille 5,7,8 ja 9
<p>T1 Ohjata oppilasta suunnittelemaan, organisoimaan ja arvioimaan työtä ja toimintaa. L3</p> <p>T2 Ohjata oppilasta harjoittelemaan kotitalouden hallinnassa tarvittavia kädentaitoja sekä kannustaa luovuuteen ja estetiikan huomioimiseen. L2, L3</p> <p>T3 Ohjata ja rohkaista oppilasta valitsemaan ja käyttämään hyvinvointia edistävästi ja kestävästi kulutuksen mukaisesti materiaaleja, työvälineitä, laitteita sekä tieto- ja viestintäteknologiaa. L3, L4, L5, L7</p> <p>T4 Ohjata oppilasta suunnittelemaan ajankäyttöään ja työn etenemistä sekä ylläpitämään järjestystä oppimistehtävien aikana. L1, L3, L6</p> <p>T5 Ohjata ja motivoida oppilasta toimimaan hygieenisesti, turvallisesti ja ergonomisesti sekä ohjata kiinnittämään oppilaan huomiota käytettävissä oleviin voimavaroihin. L3, L5, L7</p>	<p>Tavoitteiden asettaminen, työn suunnittelu ja toteutus. Oppimaan oppimisen taidot.</p> <p>Perusruoanvalmistus- ja leivontataitoja kehittävät tehtävät, tavallisimmat työmenetelmät ja tekniikat. Esteettisyyden huomioiminen, kattaminen, koristelu, ruoan esillepano ja viihtyisyys kodissa.</p> <p>Arjessa tarvittavien taitojen harjoittelu puhtaanapidossa ja tekstiilien sekä materiaalien hoidossa. Tarkoituksenmukaisten puhdistusaineiden, työtapojen, -välineiden sekä laitteiden ja valinta. Kestävän kulutuksen ja terveystietoisuuden huomioiminen käytännön toiminnassa.</p> <p>Ajankäytön suunnittelu ja tehtävien loppuun saattaminen vastuullisesti. Oppimistehtävien avulla muodostuu käsitys kotitöiden kuormittavuudesta ja vastuunjaon merkityksestä arjen perustöiden suorittamisessa. Tietoisuuden lisääminen - kotityöt kuuluvat kaikille.</p> <p>Perustiedot hygieenisestä, ergonomisesta ja turvallisesta työskentelystä. Ruokaturvallisuus, ruokaketju ja elintarvikkeiden tuntemus. Omien voimavarojen tiedostaminen työskentelyn ja valintojen taustalla.</p>	<p>Tavoitteiden asettaminen, työn toteutus, ja oppimaan oppimisen taidot</p> <p>Kädentaidot ja estetiikka</p> <p>Kuluttajataidot sekä terveyden edistäminen ja teknologian käyttö</p> <p>Ajanhallinta ja järjestyksen ylläpitäminen</p> <p>Turvallisuus ja voimavarojen kannalta kestävä toiminta</p>	<p>Päätösarvioinnin kriteerit arvosanoille 5, 7, 8 ja 9 (pdf-tiedosto)</p>

Yhteistyö- ja vuorovaikutustaidot

Opetuksen tavoitteet (T6-T9)	Opetuksen sisällöt (S1-S3)	Arvioinnin kohteet oppiaineessa	Päätösarvioinnin kriteerit arvosanoille 5,7,8 ja 9
<p>T6 Ohjata oppilasta harjoittelemaan kuuntelua sekä rakentavaa keskustelua ja argumentointia oppimistehtävien suunnittelussa ja toteuttamisessa. L1, L2, L6, L7</p> <p>T7 Aktivoida oppilasta tunnistamaan arjen rakentumista ja kulttuurisesti monimuotoisia toimintaympäristöjä sekä kotitalouksien perinteitä. L2, L3</p> <p>T8 Ohjata oppilasta työskentelemään yksin ja ryhmässä sekä sopimaan työtehtävien jakamisesta ja ajankäytöstä. L3, L6, L7</p> <p>T9 Kannustaa oppilasta toimimaan hyvien tapojen mukaisesti vuorovaikutustilanteissa sekä pohtimaan oman käytöksen merkitystä ryhmän ja yhteisön toiminnassa. L2, L6, L7</p>	<p>Vastuun kantamisen ja hyvien vuorovaikutustaitojen harjoittelua yksin ja yhdessä ryhmän jäsenenä. Vastuun ottamista ja neuvottelua työn suunnittelusta ja töiden jakamisesta.</p> <p>Oman toiminnan merkityksen ymmärtäminen osana kodin arkirutiineja. Erilaisten perherakenteiden ja kulttuurien olemassaolon ja vaikutuksen tiedostaminen. Kansainvälisten ruoka- ja tapakulttuurien perustuntemus.</p> <p>Vastuun ottaminen omasta ja ryhmän työskentelystä kaikkien voimavarat huomioiden. Monipuoliset työskentelytavat, vaihtuvat työparit ja ryhmät. Yksilö-, ryhmä- ja paritehtävät. Aikataulujen laatiminen yksin ja yhdessä.</p> <p>Vuorovaikutustilanteissa toimiminen hyvien ja sovittujen tapojen mukaisesti. Yhteisten sääntöjen laatimisen ja niistä kiinni pitämisen opettelu. Tapakasvatus, juhlakäyttäytyminen ja rauhalliset ruokailuhetket.</p>	<p>Kuuntelu, keskustelu ja argumentointi</p> <p>Arjen rakentumisen ja kotitalouksien erilaisuuden hahmottaminen</p> <p>Voimavarojen käyttäminen ja sopimuksen tekeminen</p>	<p>Päätösarvioinnin kriteerit arvosanoille 5, 7, 8 ja 9 (pdf-tiedosto)</p>

Tiedonhallintataidot

Opetuksen tavoitteet (T10-T13)	Opetuksen sisällöt (S1-S3)	Arvioinnin kohteet oppiaineessa	Päätöarvioinnin kriteerit arvosanoille 5,7,8 ja 9
<p>T10 Kannustaa oppilasta hankkimaan ja arvioimaan kotitalouteen liittyvää tietoa sekä ohjata käyttämään luotettavaa tietoa valintojen perustana. L1, L4</p> <p>T11 Harjaannuttaa oppilasta lukemaan, tulkitsemaan ja arvioimaan toimintaohjeita sekä merkkejä ja symboleja, jotka käsittelevät kotitaloutta ja lähiympäristöä. L4</p> <p>T12 Ohjata oppilasta ongelmanratkaisuun ja luovuuteen erilaisissa tilanteissa ja ympäristöissä. L1</p> <p>T13 Ohjata oppilasta kestävään elämäntapaan kiinnittämällä oppilaan huomiota ympäristö- ja kustannustietoisuuteen osana arjen valintoja. L1, L7</p>	<p>Tiedon hankkimisen harjoittelu erilaisista lähteistä ja niiden luotettavuuden arviointi. Monilukutaidon kehittäminen esimerkiksi erilaisten ruokaohjeiden ja pakkausmerkintöjen tulkinta. Terveellisen ravitsemuksen perustiedot.</p> <p>Erialaisten toimintaohjeiden, käsitteiden, merkkien ja symbolien käytön harjoittelu ja niiden merkityksen ymmärtäminen.</p> <p>Käytännön ongelmanratkaisutilanteiden ja luovan ilmaisun harjoittelu kotitalouden käsitteitä ja oppilaan omaa tietotaitoa hyödyntäen.</p> <p>Mittaamisen ja laskemisen harjoittelu osana taloudellista ja ympäristötietoista arjen toimintaa. Kierrättäminen ja ympäristötietoinen toiminta. Ruoan matkan seuraaminen alkutuotannosta ruokapöytään yhteistyössä yliopiston puutarhan kanssa.</p>	<p>Tietojen hankinta ja käyttö</p> <p>Toimintaohjeiden, merkkien ja symbolien käyttö ja jäsentyminen</p> <p>Käsitteiden omaksuminen, tietojen ja taitojen soveltaminen, luova ilmaisu sekä palveluiden tunnistaminen</p> <p>Mittaamisen ja laskemisen sekä kierrättämisen soveltaminen omaan toimintaan ja päätöksentekoon</p>	<p>Päätöarvioinnin kriteerit arvosanoille 5, 7, 8 ja 9 (pdf-tiedosto)</p>

[Päätöarvioinnin kriteerit arvosanoille 5, 7, 8 ja 9 \(Opetushallituksen aineisto suoraan. Voimassa 1.8.2021 alkaen\)](#) (pdf-tiedosto)

S1 Ruokaosaaminen ja ruokakulttuuri:

Oppituntien sisällöt valitaan siten, että ne tukevat ruoanvalmistus- ja leivontataitojen kehittymistä. Aterioiden suunnittelu, toteutus ja erilaiset ruokailutilanteet tähtäävät ruokaan ja syömiseen liittyvien valintojen ja tottumusten pohtimiseen ravitsemussuosituksen, ruokaturvallisuuden, ruokaketjun, elintarviketuntemuksen, taloudellisuuden, eettisyyden ja ruokaan liittyvän luotettavan tiedon näkökulmasta. Opetussisältöihin kuuluvat ruoka- ja tapakulttuuri osana identiteettiä sekä kodin juhlia.

Lisäksi Rauman normaalikoulun oppimistilanteissa painotetaan esteettisyyttä, pöydän kattamista, ruoan esille laittoa ja hyvien tapojen mukaista sekä rauhallista yhteistä ruokailuhetkeä. Opetuksessa painotetaan ruokaturvallisuutta. Mahdollisuuksien mukaan kotitalouden tunneilla seurataan ruoan matkaa alkutuotannosta ruokapöytään, hyödyntäen yliopiston puutarhan satoa ja puutarhan tarjoamaa monipuolista oppimisympäristöä. Oppituntien sisällöissä pyritään huomioimaan ruokakulttuureihin liittyvät ajankohtaiset asiat, kuten raaka-aineiden sesonki, ruokatrendit, kansainvälisyys ja uudet elintarvikkeet. Näiden lisäksi pidetään huolta, että käytännön työskentelyssä työvälineet ja menetelmät ovat ajanmukaisia. Opetuksessa kiinnitetään huomiota erityisruokavaliioihin liittyvään ruoka-osaamiseen jo ruoanvalmistuksen ja leivonnan perustehtävien yhteydessä. Käytännön oppimistehtäviä harjoitellaan kotona säännöllisesti.

S2 Asuminen ja yhdessä eläminen:

Opetuksen sisällöt valitaan siten, että ne tukevat yhdessä elämisen, asumistaitojen ja asumisen ympäristö- ja kustannustietoisuuden kehittymistä. Puhtaanapito samoin kuin tekstiilien ja materiaalien hoito tarkoituksenmukaisine aineineen, laitteineen, välineineen ja työtapoineen tähtäävät arjessa tarvittavien taitojen kehittymiseen. Sisältöjen avulla perehdytään hyviin tapoihin, tasapuoliseen voimavarojen käyttöön ja vastuunottoon perheessä. Sisällöt johdattavat arvioimaan asumiseen ja kotitalouteen liittyviä palveluita.

Lisäksi oppitunneilla painotetaan omien jälkien siivoamista, jotta oppilaalle syntyy käsitys kotitöiden kuormittavuudesta ja vastuunjaon merkityksestä arjen perusteiden suorittamisessa - kotityöt kuuluvat kaikille. Perustaitoja harjoiteltaessa tuodaan esille myös puhtaanapitoon liittyvät ympäristönäkökulmat. Perhe- ja työelämässä tarvittavia yhteistyötaitoja harjoitellaan kaikissa käytännön oppimistilanteissa.

S3 Kuluttaja- ja talousosaaminen kodissa:

Sisällöt valitaan siten, että ne ohjaavat oppilaita asioimaan sekä tuntemaan vastuitaan ja oikeuksiaan valintoja ja sopimuksia tekevinä kuluttajina. Sisällöt johdattavat median- ja teknologian käyttöön arjen työvälineenä ja kannustavat pohtimaan vertaisryhmän ja median vaikutusta omiin kulutusvalintoihin. Sisällöt harjaannuttavat vastuulliseen päätöksentekoon ja ajankohtaisen tiedon hankintaan sekä evästävät tunnistamaan kotitalouksien rahankäyttöön liittyviä tilanteita ja ongelmia.

Sisältöjen valinnassa huomioidaan nuorten omat kokemukset ja ajankohtaisuus. Opetuksessa pyritään toteuttamaan projekteja, joissa yrittäjyyskasvatuksen osa-alueita harjoitellaan käytännössä. Lisäksi oppilasta ohjataan huomioimaan median vaikutus kuluttajien päätöksenteossa.

Kotitalouden oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät tavoitteet vuosiluokalla 7

Rauman normaalikoulun kotitalousopetuksen oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvissä tavoitteissa hyödynnetään koulun modernin ja hyvin varustellun kotitalousluokan antamia mahdollisuuksia ja koulun digitaalista ympäristöä sekä oppilaiden ajanmukaisia oppimisvälineitä. Myös oppilaille on mahdollisuus vaikuttaa työtapojen valintaan ja muotoutumiseen. Ilmapiiri pyritään rakentamaan myös epäonnistumisia sallivaksi ja yrittämiseen kannustavaksi. Lisäksi kotitaloudessa pyritään toteuttamaan vierailu tai vierailuja koulun ulkopuolella ja hyödyntämään yliopiston puutarhaa oppimisympäristönä.

Ohjaus, eriyttäminen ja tuki kotitaloudessa vuosiluokilla 7-9

Rauman normaalikoulun oppilaille tarjotaan haasteita osaamistasonsa mukaisesti ja kannustetaan niihin tarttumiseen siten, että opetusta voidaan eriyttää oppilaan tarpeiden mukaan. Kotitalouden opetusta eriytettäessä hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan koulunkäyntiohjaajien resurssia. Oppilaille annetaan mahdollisuus osallistua oppituntien suunnitteluun mahdollisuuksien mukaan. Kotitalousalasta kiinnostuneita oppilaita pyritään neuvomaan ja ohjaamaan ammatinvalinnassa ja tarjoamaan sopivia haasteita opetuksessa.

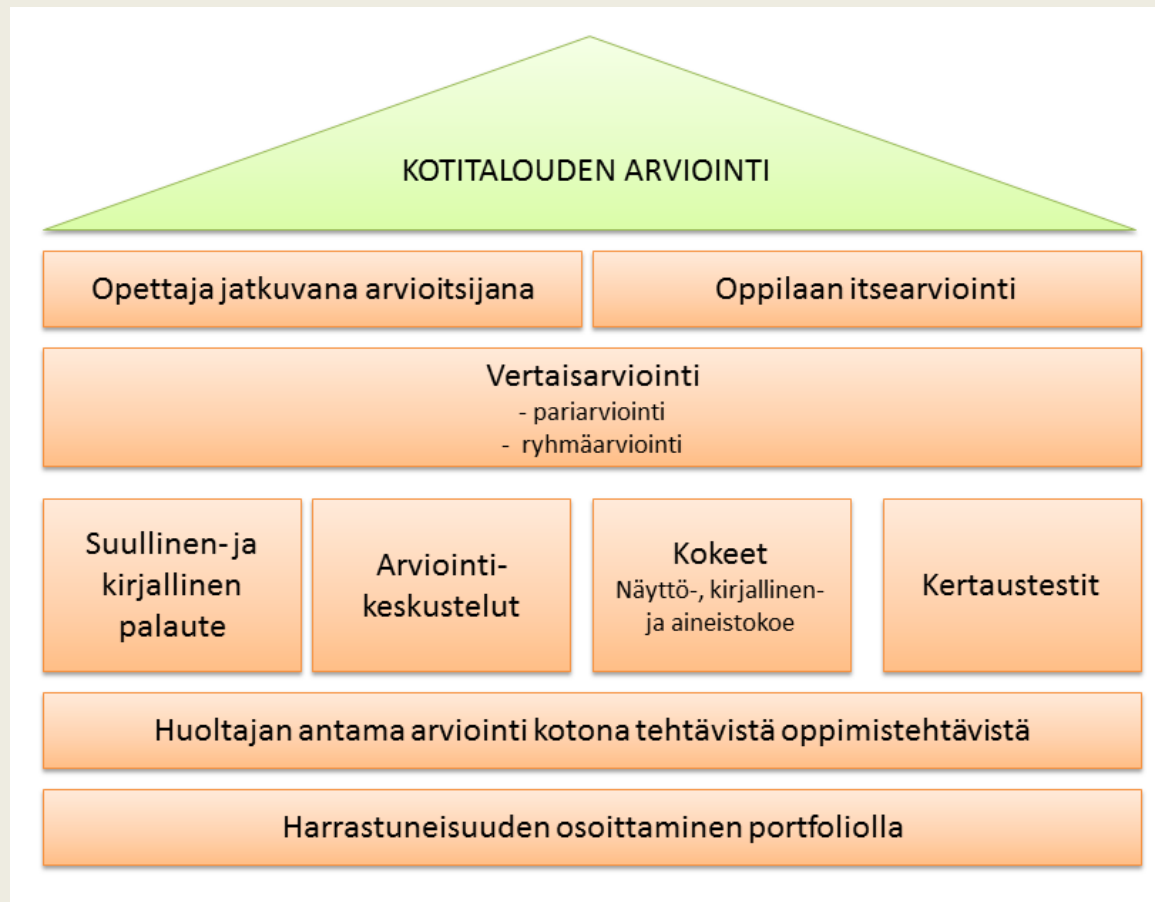
Kotitalouden arviointi Rauman normaalikoulussa

Oppituntien aikana opettaja käyttää jatkuvaa arviointia, havainnoimalla oppilaiden työskentelyä sekä antamalla oppilaille suullista ja kirjallista palautetta. Oppilas reflektoi omaa työskentelyään ja oppimaansa itsearviointin avulla. Itsearviointiin voidaan käyttää esimerkiksi oppimispäiväkirjaa. Arviointia toteutetaan myös antamalla toisille palautetta ja vastavuoroisesti ottamalla sitä vastaan. Lisäksi osaamista arvioidaan vaihtelevasti kirjallisilla kokeilla, aineistokokeella, näyttökokeella ja oppimistehtävillä. Oppilas voi osoittaa osaamistaan myös harrastuneisuutensa kautta esimerkiksi tuottamalla portfolion. Lukuvuoden aikana opettaja pitää oppilailleen arviointikeskustelun, jossa on mahdollisuus ohjata oppilasta, motivoida ja kannustaa oppilaita saavuttamaan tavoitteet. Arvioinnin kriteerit tehdään selväksi oppilaille ja huoltajille ja muistutetaan heitä lukuvuoden mittaan.

Kotitalouden syventävä valinnaiskurssi vuosiluokilla 8-9

Rauman normaalikoulussa kotitalouden valinnaisaineen tehtävänä on syventää oppilaan osaamista. Kotitalouden valinnaisopetuksessa laajennetaan ja syvennetään oppiaineen yhteisiä tavoitteita ja sisältöjä. Oppilaiden omien kiinnostuksen kohteiden ja toiveiden huomioiminen lisääntyy opetuksen sisältöjä suunniteltaessa. Valinnainen kotitalous arvioidaan kaikille yhteisen kotitalouden päättöarvioinnin kriteerien mukaisesti. Oppilaalla on mahdollisuus korottaa syventävien opintojen myötä kotitalouden päättöarvioinnin arvosana.

Kuvio: Kotitalouden arviointi Rauman normaalikoulussa

